**Asiantuntijalausunto** 1 (2)

19.5.2016

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta
TyV@eduskunta.fi

HE 69/2016 vp

**Hallituksen esitys eduskunnalle pakollista työtä koskevaan sopimukseen liittyvän pöytäkirjan hyväksymisestä sekä laiksi pöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta**

Palkansaajakeskusjärjestöt SAK, Akava ja STTK toteavat hallituksen esityksestä seuraavaa:

Työsyrjintä ja ihmiskauppa ovat lisääntyneet ja on luultavaa, että kaikenlainen pakkotyö lisääntyy, vaikka tilanne näyttää olevan vielä tällä hetkellä Suomessa muuta maailmaa parempi. Liikkuvuuden ja pakolaisten määrän kasvaessa kasvaa myös niin sanottujen paperittomien työntekijöiden määrä, kun osa Eurooppaan pyrkivistä ei saa turvapaikkaa. Asiaan on syytä vaikuttaa ennen kuin pakkotyötapaukset kasvavat merkittävästi. Pakkotyö on ihmisoikeusrikos, mihin pitää puuttua tehokkaasti. On tärkeää, että meillä on kansallinen suunnitelma kansallisista ja kansainvälisistä toimista, joilla tehokkaasti ja pysyvästi poistamme pakkotyön.

Hallituksen esityksen 2 ja 5 artiklojen yksityiskohtaisissa perusteluissa pakkotyötä ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä käsitellään varsin yleisluontoisesti. Harmaan talouden torjuntaan pitää Suomessa panostaa jatkossa lisää, koska siten ennaltaehkäistään tehokkaasti pakkotyötä ja ihmiskauppaa. Pakkotyön valvontaa pitää tehostaa. On tärkeää osoittaa pakkotyön valvontaan nykyistä enemmän määrärahoja. Suomessa olevien tilaajien vastuuta on laajennettava niin, että työnantajan vastuuta alihankkijan työntekijöistä lisätään. Lisäksi on tärkeää, että tiedotukseen ja koulutukseen panostetaan.

Pöytäkirjan 2 artiklassa edellytetään suojelua epäasiallisilta ja petollisilta käytännöiltä. Kansainvälistä yhteistyötä on edellytetty 5 artiklassa.

Suomeen tulee marjanpoimijoita Thaimaasta ja sairaanhoitajia on tullut Filippiineiltä. Kumpikaan näistä maista ei ole ratifioinut kansainvälisen työjärjestön ILO:n yksityisiä työnvälitystoimistoja koskevaa yleissopimusta nro 181. Jatkossa Suomen on syytä edellyttää, että sopimukset ratifioidaan ennen kuin yhteistyötä voidaan jatkaa näiden ja muiden maiden kanssa, jotka eivät ole ratifioineet kyseistä sopimusta tai muita ILO:n relevantteja yleissopimuksia.

**SAK**
Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
Hakaniemenranta 1, 3. krs, 00530 Helsinki
PL 157, 00531 Helsinki
vaihde 020 774 000
**www.sak.fi**

**AKAVA**
Akava ry
Rautatieläisenkatu 6
00520 Helsinki
vaihde 020 7489 400
**www.akava.fi**

**STTK**
Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry
Mikonkatu 8 A, 6. krs, 00100 Helsinki
PL 421, 00101 Helsinki
vaihde (09) 131 521
**www.sttk.fi**

19.5.2016

Toisaalta suomalaiset yritykset siirtävät toimintojaan ja tuotantoaan sellaisiin maihin, joiden ILO-sopimusten ratifiointi on puutteellista tai jotka eivät noudata sopimuksia ratifioinnista huolimatta. Suomalainen työ siirtyy siten maihin, joissa työntekijöiden suojelu ja heidän asemansa ei täytä kansainvälisesti sovittuja vähimmäisstandardeja.

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry

Akava ry

Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry

Käsittelijät

SAK, Anu-Tuija Lehto, puh. 040 778 1080, anu-tuija.lehto@sak.fi
Akava, Paula Ilveskivi, puh. 050 565 1664, paula.ilveskivi@akava.fi
STTK, Risto Kousa, puh. 040 501 6510, risto.kousa@sttk.fi